

Hakemus ympäristönsuojelumääräyksistä poikkeamiseksi

Elinympäristölautakunta / lupajaos 15.08.2023 § 15

326/11.01.00.10/2023

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on toimitettu hakemus kunnan ympäristönsuojelumääräyksistä (valtuusto 27.5.2019 § 35) poikkeamiseksi. Poikkeuslupahakemuksella haetaan lupaa lietalannan levittämiseen pohjavesialueilla sijaitseville peltolohkoille. Pohjavesialueilla sijaitseville pelloille lietalannan, virtsan, jätevesilietteen ja säilörehun puristusnesteiden levittäminen on kielletty (Liperin kunnan ympäristönsuojelumääräykset 25 § Eloperäisten lannoitteiden levittäminen). Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä mainituin perustein. Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti.

19.5.2023 päivättyssä hakemuksessa on perusteltu tarvetta poikkeusluvalla. Poikkeuslupaa haetaan peltojen ravinnetasapainon ja työtekniisten syiden vuoksi. Pohjavesialueet sijoittuvat tilan peltolohkoille niin, että yksittäisten lohkojen alasta osa on pohjavesialueella ja osa ei. Lantaa levittäessä on käytännössä mahdotonta erottaa, missä pohjavesialueen raja lohkolla menee. Tilalla käytetään urakoitsijaa lannanlevitykseen, ja ulkopuolisen levittäjän ohjeistaminen pohjavesialueen pellonosiin vie paljon työaikaa. Vaikka pohjavesialuetta ei ole koko lohkolla, on käytännössä työtekniisesti sujuvinta jättää koko lohko levittämättä. Tällöin näiden lohkojen ravinnetila kärsii riittämättömästä lannoituksesta, kun taas pohjavesialueen ulkopuoliset lohkot joudutaan lannoittamaan kohtuuttoman suurella määrällä lietettä. Myös paperityön määrä lisääntyy suuresti, kun jokaiselle pohjavesialueella olevalle lohkolle tarvitaan kaksinkertainen kirjanpito, sillä lohkot on jouduttu jakamaan pohjavesialueiden mukaisesti viljelykirjanpidossa.

Tilan ei ole mahdollista siirtyä kuivalantaan, sillä lypsykarjanavetta ja lietesäiliöt on rakennettu lietalantakäyttöisiksi. Lantajärjestelmän vaihtamisen kustannukset muodostuisivat todella suuriksi. Tilalla laidunnetaan lehmiä ja nuorkarjaa, jonka vuoksi tilakeskuksen lähistöllä olevat peltolohkot on varattu laidunkäyttöön. Näille lohkoille ei voida levittää lietettä normaaliin tapaan, sillä laidunnus ei sen jälkeen onnistu hygieniariskin vuoksi useaan viikkoon. Tavoitteellinen maidontuotanto vaatii optimaalisesti lannoitetun säilörehunurmen, mikä ei toteudu jättämällä kokonaisia peltolohkoja lannoittamatta. Tämän vuoksi joudutaan turvautumaan ostorehuun, joka nostaa vuotuisia kustannuksia merkittävästi.

Hakemuksen liitteenä on karttakuvia pohjavesialueilla sijaitsevista peltolohkoista. Peltolohkot sijaitsevat osittain Kiiesvaaran 1-luokan pohjavesialueella. Tilalla on Liperin kunnan myöntämä ympäristölupa 3/2017. Tilalla on käyty määräaikaistarkastuksella 29.5.2023 ja toiminnan todettiin vastaavan myönnettyä ympäristölupaa.

Hakemusta koskevat asiakirjat ovat tämän pykälän oheismateriaalina.

Valmistelija	Ympäristösuunnittelija
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Elinympäristölautakunnan lupajaos myöntää poikkeuslupan lietalannan levitykseen pohjavesialueella peltolohkoille 4260003964 Mieronjuoksu, 4260789866 Lietelahti, 4260865547 Kujoinisuusivu, 4260875045 Arinpelto 1, 4260894445 Piharaivio 2 ja 4260914350 Piharaivio. Poikkeuslupa on voimassa 31.12.2028 saakka.

Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomainen antaa seuraavat poikkeuslupaa koskevat määräykset:

1. Lannoitus on tehtävä keväällä, kesällä tai kasvustoa perustettaessa syksyllä, multaimella levitettynä tai välittömästi levityksen jälkeen mullattuna ja vain kasvien yhden vuoden ravinnetarvetta vastaava määrä.
2. Lanta on levitettävä pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Lannoituksessa on otettava huomioon keskimääräinen satotaso, viljelyvyöhyke, kasvinvuorotus ja maalaji.
3. Lannan levittäminen pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun. Lantaa ei saa levittää lumipeitteiseen, routaantuneeseen tai veden kyllästämään maahan.
4. Lannan levittäminen pysyvän asutuksen viereisille pelloille tulee tehdä niin, ettei siitä aiheudu tarpeetonta hajuhaittaa asukkaille. Lannoitteiden levittämisestä ei saa myöskään aiheutua terveyshaittaa asukkaille.
5. Talousveden hankintaan liittyvien kaivojen ja lähteiden ympärille on jätettävä vähintään 30–100 metrin levyinen vyöhyke, jolle ei saa sijoittaa eikä levittää lantaa. Vyöhykkeen laajuus riippuu maaston korkeussuhteista, kaivon rakenteesta ja maalajista.
6. Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle tulee toimittaa ennen toimenpiteeseen ryhtymistä ilmoitus lannan levityspaikasta ja pinta-alasta, levitysjankohdasta, levitysmäärästä (m³ tai t), levitystavasta sekä tarvittaessa tiedot myös pellon maalajin karkeudesta, pohjaveden korkeudesta ja virtaussuunnista.
7. Liperin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella on ilmoituksen saatuaan mahdollisuus kieltää tai rajoittaa lannan levittämistä

pohjavesialueelle, jos ympäristönsuojeluviranomainen näkee sen tarpeelliseksi.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotus

Ote

asianosainen

Lisätietoja

ympäristösuunnittelija puh. 050 525 9295